

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KOZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Flórizási ár:

Helyben házhoz hozva vagy vilh - p. á. n.	
Égész évre	10 ft - k.
Félévre	5 ft -
Negyedévre	2 ft 50
Egy hóra	1 ft -

Hirdetési díj:

Öt-hasábsorú sor egyzeri beiktatásáért 5 kr.
Helyegj minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyitór 4 hasábsorú sorúért 20 kr.

XII. évfolyam. 1885.

Debreczen. Hétfő, augusztus 31.

167. szám

A politikai tapintatról.

(T) Hát csak hatalom az a vidéki kormányparti sajtó. „Mert amíg az ügy lesz amint ma van”, — írja a „Pesti Napló” addig nem lehet Tisza Kálmánt megbuktatni. A vidéki kormányparti sajtó meghamisítja a közvéleményt. Lássuk tehát.

Van a vidéknek körülbelül 260—270 lapja. Ezek közt az ellenzéki felül van a kétszáz. A kormányparti lapok közül nem politizál 40 s e sz. rint a fővárosi ellenzéki sajtóval, s 200 ellenzéki vidéki lappal szemben 20 kormányparti lap terrorizálja és hamisítja meg a közvéleményt.

Ennél nagyobb vitéséget Hunyady János óta még nem tapasztalt hadsereg, s a 20.000 nádorfehérvári hős által elvert 200.000 mahomedán nem adott magáról nagyobb szegénységi bizonyítványt, mint amilyent adott vala az ellenzéki sajtóról a „Pesti Napló.”

Tudomásul vesszük.

Es most szóljunk valamit a francia vendégek magyarországi körutjáról.

Mi, a nagy francia nemzetet, mint sok tekintetben Európa zászlóvivőjét, érdemei szerint nem becsüljük érdemeinél kevesebbre; rokon zenvezünk vele és szeretjük azt. Miért ne szeretnők, és ki tiltaná azt meg nekünk? Nincs is a mi szeretetünk és rokonszenvünk ellen semmi kifogása, csak azt vehetnék tőlünk rossz néven, ha például a francziákkal, a velünk szövetséges na y, és hasonlóan sok érdemű német nemzet ellen demonstrálnánk; hiszem azonban, hogy ha bár a francia körutazásnak, (nem a mi, hanem a francziák részéről) némi politikai árnyalatjai lehetnek is, a mi részünkről senki se fogja annak tekinteni, ismervén ama gyenge oldalunkot, hogy kimondhatlanul szeretünk vendégszolgálni és mulatni. Hátha még olyan kapóra jön valami, mint a francziák körutazása. A midőn az a gondolat, hogy egy hatalmas nagy nemzet jeleseit, az irántunk való rendkívüli szeretet és érdeklődés annyira lelkesít, hogy az egész országot nyakukba veszik — kivesz sodrunkból és mámorossá tesz, hogy lehetne exaltált, a párbajozásig

A Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

DEBRECZENBEN.

— Debreczen 1885 aug 28. —

Ejöttem újra — Alföld drága gyöngye —
Ejöttem újra látni képedet —
Erzelmeknek eltart parázsa,
Falaid közt megint fölédett.
S a mint szívemnek lüktetése dobban.
Aként szeretlek jobban, egyre jobban.

Mily szép e kép, látkepe Debreczennek
Mily szép e kép a h a l a d á s terén!
Házát szeretlek itt a honi jelszó,
Él itt a vallás, erkölcs és erény...
A tudományok szentelt templomának
Ótárai tündöklő fényben állanak,

Karöltve jár itt üzlet az iparral,
A gazdaság rohamosan halad.
Ejölj tovább te Alföld drága gyöngye,
Szép Debreczen! Fejleszd tovább magad!
Saját erődön küzdj tovább előre,
S hazayasásnag légg örökre öre!

Ejöttem újra — Alföld drága gyöngye —
Ejöttem újra látni képedet...
S z i v e m s z e r e l m e, l e l k e m h a l a
l á n g j a

Falaid közt megint fölédett:
Forró szerelmem tiszta lángja lobban:
H a d d l a s s a l a k m i n d e g y r e b o l d o
g a b b a u!

Kerekes Samuél

menő elragadtatásunkat demonstrációra magyarázni.

Minda-onáltal akadtak német lapok és pedig tekintélyesek, melyek elvárják volna tőlünk, kik immár szerepe akarunk játszani Európában, hogy több politikai tapintatunk és komolyságnak legyen. Hogy a mikor a német nemzettel szövetségben állunk, pláne vámuniót akarunk vele csinálni, akkor a német nemzet hatalmas ellenfelét s legve zedelme sebb ellenségét, vendégszerető szivesítástásunk mellett ne hordozzuk még öleinkben is, levén ennek nagyon is furcsa az ő színelete: „Mint mikor valaki valakit feleségül vesz a pénzéért, de mással szerelmeskedik. Ki akarjuk zsákmányolni az elnyöket melyekhez egy szomszédos nagy nemzet barátsága által juthatunk, hanem a francziával ölelkezünk.” — Mondom így fogták ezt fel a német lapok.

Lelkiismeretünkre mondhatjuk pedig, hogy ettől bátran aludhatik Németország, mi azonban politikai tapintatunkat illeti: jó lesz felette egy kissé elmékedni:

Először is csodálkozásunkat fejezzük ki a fel-tt, hogy a német sajtó tőlünk magyaroktól, in corpore, politikai tapintatot kíván, mert kérdjük, mi nemzetnek van az megadva? Melyik nemzetnél látunk zömileg politikai tapintatot? Van politikai tapintat például az angolnál? Mar pedig ezt higgadt véru hazafinak tartják. S vajjon mi uton jutott Gladstone legutóbb a kormányelnöki székre? Az oroszszal való rokonszenvezése után. Es a tapintatos angol csak most kezd belátni, hogy az orosz neki természetes ellenség, noha évtizedek óta terjeszkedik már India felé.

Avagy tapintat az a francziától, hogy Angliával folyton hadi lábon áll, s a némettel szemben folyton a revanche-ot emlegeti? mialatt Németország, illetőleg Bismarck úgy körül bástyázta Németországot szövetségesekkel, hogy a francia azon örüljön, hogy ő nem kap ki. Avagy tapintat volt a német tornászoktól, amit Drezdában elkövettek? Szóval a zömmel ne keressünk tapintatot soha és sehol Csak a dolgok élén álló egyének bírja-

nak tapintattal, hát meglehetünk vele elégedve.

A zöm politikai érzelmeire s a közvélemény fontosságára csak az ellenzéki sajtó szokott nagy sujt fektetni s csak a politikai tudja, hogy a diplomáciában a zöm politikai érzelme s a közvélemény nyilatkozata csak ritka esetben aplikálható. Az érzelmei fészke a szív és nem az ész, a közvélemény pedig leggyakrabban az érzelmei hurjának hangját tolmácsolja. Az érzelmei hurjának penetését pedig az ellenzéki sajtó szokta művelni, így lehetővé teszi könnyebben hatni a közönségre. Neki pedig nem kell számolnia mással csak a hatással, melylyel szembe hogy mennyire nehéz az ész és számítás fegyvereit juttatni diadalra, azt a kormány és az ő sajtója tudja legjobban.

Szóval a mi apolitikai tapintatot illeti, azt csak a kiválóbb embereknél, s itt is csak azoknál keressük, kik a politikába már beleélték magukat, a zömmel pedig ne keressünk csak érzelmeiket, de amely érzelmei felett az ügyek élen álló férfiak esze uralkodik, mint ahogy azt a török háboru idejében is tapasztaltuk.

A francziával nemcsak a magyar a rokonszenvez, hanem ugyszólván az egész világ, s szövetségese mégis a németnek van a több, mert most egy Bismarck esze áll Németország élén, s ha Franciaországnak ismét akad egy Richelieuje vagy 14-ik Lajosja, avagy I. Napoleonja, talán megigint ő lesz Európában az irányadó de erre a nemzetek rokonszenve nem fogja őt felsegíteni soha. Minden nemzet saját magában keresse azt a rugót, mely emelkedésének elősegítője lehet, mert hogy az antipathia és a szimpathia mily gyenge eszközök erre, tanulságképen áll előttünk Németország és Lengyelország...

— Közegészségügy. Trefort miniszter a közegészségügy érdekében a törvényhatóságokhoz intézett legújabb rendeletében egy oly fontos és nagy horderejű conceptióval lépett föl, melyet országjárta örömmel fognak üdvözölni mindazok, kik ezen ügynek nagy jelentőségét a nemzetnek úgy politikai, mint gazdasági életében, felfogni és méltányolni tudják. Az európai miveltégi miniszter a közegészségügynek oly nagy fontossá-

got tulajdonít, és méltán, hogy azt hármas működési programja egyik sarkpontjával állítja fel (tudomány, vagyonság, egészség) s lépten-nyomon tanujelét adta annak, hogy programja mellett híven megmarad.

A mi in specie a közegészségügyet illeti, annak javulása érdekében már is jelen tékeny lépések történtek a közoktatási miniszter hatáskörében. A két egyetemen közegészségügyi tanárságok állítottak föl; tanítóképzésekben, jogacadémiákon, bölcsészeti karokban s a műegyetemen a közegészségtan tanítása előkészített.

Most meg ezen közhasznú intézkedések folytatásaként egészségstan tanári gyakorlati és minősítő tanfolyam felállítását határozottatott el, mely tanfolyamból, kikérült szakértők aztán aközépis koláknál fognak alkalmaztatni tanerők gyanánt, az egészségtan tanításával s egyéb nevezetes feladatok teljesítésével bízott meg.

Szóval a cél: a nemzetnek jörfőmán összes intelligentiájában a felelősséget a tettvégyat és ugyszólvá kiciszolni az érteket ezen nagy érdek tekintetében, melyre eddig annak fontosságához képest aránylag kevés gondot fordított. Még csak a közepiskolák maradtak volt figyelmen kívül, most már ezek be lesznek vonva ezen érdek szolgálataiba. Minden gondolkozó, értelmes ember azt fogja erre mondani, hogy nagyon helyesen!

A kormány részéről tehát megtörténik e téren is minden, a mi csak lehetséges, de ideje, hogy most a társadalom s a hatóságok is egész odaadással s szorgos figyelemmel forduljanak ezen ügy felé, mely irat eddig majdnem általános közöny és apathia mutatkozott; mert üdvös eredményt csak így várhatunk. Epen kapóra jön a miniszteri rendelet után pár nap múlva megnyitandó egészségügyi congressus. Olvassák el majd minél többen hazaszerte az azon tárgyaló, már czimöknél fogva is ugyszólvá elolvasásra ingerlő közérdekű themákat és kérdéseket és aztán igyekezzünk mindannyian társadalmi és hatóságok, azokból leketöleg okulni és a tanúságokat magunk s a közjavára minél szélesebb körökben s minél sikeresebben és buzgóbban értesíteni.

A kertészeti egylet közgyűlése.

Debreczen 1885 aug 30.

A helybeli kertészeti egylet ma délután tartotta meg évi rendes közgyűlését, mely azon oknál fogva halasztatott idáig az alapszabály által közgyűlési időül kijelölt január utolsó vasárnapjáról, mivel az új tenyész-

sal reáborította a feledés fátyolát mindarra, a mi köztük egykon történt. Legyen hát elefejtve.

A nő hálásan ajkaihoz emelte a férfi kezét.

— Mit csinál? — kiáltott fel Jenő, hirtelen vissza rántva kezét.

A meglepetés ijedsége volt e fölkiáltás inkább mint a harag kitörése.

Egy perczig némán álltak ott egymással szemközt.

— Bocsásson meg, — szölt a nő halgan. — Nem tartóztatom tovább. Csak még egy kérdést. Szabad lesz néha írnom... gyermekeinkről.

— Kérem, hogy írjon, — viszonzá Jenő.

Es most újra távozni akart, a nélkül hogy fejét fölemelte volna. Sajátságos érzés hullámozott szívében. Nem hallgathatta tovább annak a nőnek elfojtott zokogását.

Hanem most egyszerre hangosan kitört az a zokogás.

— Jenő! sikoltott a nő.

S ott térdelt előtte a földön, két ölelo karjával átötvö a férfi lábait. Fölháborodva szabadította ki magát karjai közül Jenő, a nélkül, hogy csak egy szóra, egy pillantásra is érdekesítette volna tovább a földön fetregőt.

V.

Az előérzés, a mi e találkozás után Jenő lelkét betöltötte, a harag és megvetés volt. Hát az az asszony soha sem fog már fölhagyni nyomaorult mesterkedéseivel, hogy visszahódítsa őt?

O l g a.

Elbeszélés.

Írta: Vértesi Arnold.

[Vége]

Ö nagysága nevében a legloyalisabb ajánlattal jött az ügyvéd. Visszavonják az apellátást s belenyugosznak az elsőfoku bíróság ítéletébe. A vagyoni kérdés elintézését egészen a Somogyi Jenő ur méltánosságára bízzák. Ö nagysága le akar mondani minden igényéről, meg arról is, mit a bíróság megítélt. Bár vagyoni viszonyai, — mint Somogyi ur bizonyára jól tudja, — igen kedvezőtlenek, erről nem akar többé említést sem tenni. Gyermekkeit sem követeli. Nem követel többé semmit, csak kér. Legyen szabad gyermekeiket legalább hetenkint egyszer látnia. Minden vasárnap bocsássák hozzá a gyermekeket.

Ezt nem tagadhatja meg Somogyi ur. Somogyi Jenő fejével bólintott. Nem fogja megtagadni. Sőt talán még többet sem.

Beszélt aztán utazási szándékáról, zavaráról kis lányka miatt, kit nem tud kellő gondviselés alatt hagyni. Végre is azt hiszi, nem tehet jobbat, mintha anyára bizza.

Jenő a kapuban elbucszott gyermekeitől, de a kis leány átölelte apja nyakát s kényszerítette, hogy menjen föl vele a lépcsőn.

A lépcső tetején az anya várta már gyermekét. Átvette s csókjaival borította el. Aztán birtelen elnémulva, bus arccal, lesütött szemekkel állt ott egy darabig. Jenő elfordította fejét, nem mert reáte-

kinteni. Valami heves jelenet kitörésétől félt. Az az asszony talán újra oda veti magát lábai elé.

De semmi efféle nem történt. A nő láthatólag küzdött önmagával, hogy könyeit elfolytassa. Lehajtott fejjel, halkán csak annyit mondott:

— Köszönöm.

Jenő is meg volt hatva. Hisz e nő felesége volt egykor s bár házasságuk tele volt viszálytal, keserűséggel oly napokkal, melyekre csak szegénynek és haraggal gondolható, e pillanatban együttlétöknek csak első boldog korszaka jutott eszébe. Mikor ez a nő gyönyörtől pirulva édes szerelemmel borult keblére.

Keserű mosoly futott át ajkain. Fölebréd álmodozásából. Ah! az régen volt, s örökre elmult.

Nem érzett most semmit fölüljülni abból az édes mámorból, mely érzelmeit hajdan lebilincselte. Ez asszony még mindig szép volt, nem tagadhatta, de reá nézve megszűnt szépségének varázsa. Öt másfelé vonta szíve. Egy szelid szöke laányka képe villant meg lelki szemei előtt.

De annak is vége már. Mindennek vége. Annakra ellágyult, hogy neki is szemébe gyűltek a könyvek. Köszönt és távozni akart.

— Nem nyujt kezét? — szölt a női szomoruan.

Jenő kezét nyujtott.

— Igaza van, ne váljunk el mint ellenségek.

A mult emlékei engedékenységre hangolták. A jövő terménytelensége megtört bűszke daczos kedélyét. Azzal a kénnyulytas

ház építéséről vezetett s a közgyűlés elé terjesztendő számadványát csak a múlt hónapra lehetett elkészítenie.

A több mint háromszáz taghoz képest kevesen vettek részt a közgyűlésen; jelen voltak a következők: Simonffy Imre, Laky Lajos, Rác György, Fábian Lajos Mór, Windt Frigyes, Flossmann Gusztáv, Kovács János, Lajos György, Tóth Lajos, Lengyel Imre Gyügyei József, Csáky Gergely, Balogh Mihály, Fries József, Ember István, Némethi Lajos, Felegyházy Béniámin, Zalay Márk, Mark Endre, Besztercezy Károly, Dr. Király Ferencz, Bácsi László, Gergely Antal, Sajti József, Wittenberger Adolf, Erdélyi István, Kalmánchelyi Mór, Domokos Lajos és Trnka.

Simonffy Imre, elnök üdvözlőlvén a megjelenteket, s indokolván a gyűlés meg tartásának időszerűségét, felkéri jegyzőt az 1884. évi évről szóló jelentés felolvasására.

A felolvasott VIII. tételre osztott jelentés tartalmából kiemeljük a következőket. A telepnek 1882-ben kezdett új berendezése tovább folyt. Ötvenkét véka vadkörte s ugyanannyi alma mag elvetették, 8000 drb. vadoncz benemesítették, a disztáncvel s is jelentékeny volt. Soitész János főkéntész helyére május 1-től fogva Rószman Gusztáv gondmálvi volt kertész alkalmaztatott. A jelentés megdicséretét és szorgalmát. Rajta kívül két kertészegéd, 1 csész, 1 belső kertészszaga és (tavasztól ősig) 4 munkás alkotta a kerti munkás személyzetet. A régi tenyészház rozsozt állapotba jutván egy 12 öles szilárd üvegház építették 1253 frt költséggel, melynek fedezésére maga a tenyész ház jövedelméből törlesztendő 1280 frtnyi költséget vétették fel. Az építéshez a nemes város 10,000 db. esztéglát és fölbrenbeli keményfát adományozott. A különböző állatok (Walter, Dalmy, kiállítás stb.) idáig 780 frt 80 krra szaporodtak. A magas kormány az egyetelt 600 frt. évi segélyben részesítette; az egyetelt pedig, hogy ne csak kértjen, hanem adjon is valamit, a kormány rendelkezésére bocsátott 25,000 db. eperfa csemétét, melyből azonban az ország falkolái és helyemtenesztő telepei részére csak 4000 db. vétettek igénybe. Az egyetelt bevétele (a produktók értékesítéséből, tagdíjakból, államszegélyből) 2581 frt 36 kr. kiadása pedig 2743 frt. 62 kr. A tagok száma ez: 147 alapító, 145 rendes és 18 tiszteletbeli. Az egyetelt vagyona épületek ültetvényekben s felszerelésekben 15615 frt. 50 kr. A teher a régibb keletű 2500 frtos, — s a most felvett 1280 frtos új adósságból áll.

A jelentés tételét egyenként külön külön vették tudomásul. A tenyész ház építését s a régi kijáratát közgyűlés örömmel helyeselte. A magas kormányának, a nemes városnak s a pénztézeteknek a segélyezésért köszönetet szavaztatott.

Előnk vita támadt Simonffy Imre elnök azon jelentésénél, hogy a kormánysegélyt 3 évre kérte a választmány, a földművelés ipar és kereskedelmi miniszter azonban csak egy évre biztosíthatja a kért 1000 frtot.

Balogh Imre szegényítőnek tartja az államhoz folyamodást egy debr. kertészeti egyetel részéről melynek terheit a város communitásának kellene az országos törvényeszerint ismételnie. Ha Szovátot, Ujfalut stb. az országos törvénykötelezi falkolák felállítására, úgy kötelezi Debreczen városát is, melyben mind ez ideig nincs az iskolák számára falkola. Indítványozza, mit már máskor is tett, hogy kéressék föl a város az egyetelreinek átvételére. Az egyetelnek magának csak az volna feladata, hogy a jövedelméből az újabb beruházásokról go doskodnék.

Némethy Lajos általában helyesli az előtte szóló indítványát. De őt kivált a beszéd azon része ragadta meg, hogy Debreczenben az elemi iskolák mellett nincs falkola.

Még ezzel az érzéssel utazott el. De idő és távolság enyhébb gondolatokat hoztak. Miért számítaná fel bűnül ez asszonyt, hogy ragyogódik hozzá? Hogy helyre akarja állítani becsületét, vissza akarja szerezni jó hírnevét, családi nyugalomát? Hát vétek ez?

S ki tudja megítélni, meddig terjed a képmtatás és hol kezdődik az igaz érzés?

Hát azt ki tudja, hogy mennyi volt a női gyöngeség, hiúság és mennyi a bűn e szegény asszony multjában?

Mivel vádolhatja e győge nőt, a ki nek szívet szintén egy más nő képe tölti be? Mindinkább elmosdott a gyöngeség és a harag s valami falkóság foglalta el Jenő lelkét. Csak gyermekei kötötték meg az élet-hez.

Néha néha még ifjú szíve föllázadt ugyan az ellen a gondolat ellen, hogy már lemondjon a családi élet boldogságáról; de a lelkének bele törődött. Eh, nincs szerencséje a nőknél.

S annak az egy leánynak a képét nem bírja kiverni szívéből. Erő, hogy ez boldogság, de nem tehet róla.

Tavasz végén visszatért Olaszországból; de úgy látszott, hogy nem sokat használt a légváltoztatás. Valami rágódott életének gyökerén s attól nem bírt megszabadulni.

Elvált nevével kibékült olyan a milien barátságos viszony jött létre köztük. Még külföldön volt, óhajta váta minden héten ez asszony leveleit s mióta hajóit, gyakrabban megírták. A gyermekek mégis kapcsot képezték köztük.

kola. Ez bizony egyáltalában nem válik dicséretre. Azért óhajta, hogy vagy egy bizottság vagy a választmány bizatnék meg a városi tanácsossal értekezni a felől, hogy a kertészegyleti telep a népiszkolák használatára miként volna átengedhető.

Gyügyei József ki mint mondja — ellene volt mindig az államszegélyhez folyamodásnak is, s azt csak kényszerűségből fogadta el, mert sértetlenül megőrizni kívánja az egyetel autonómiáját, Balogh Imre indítványa felett napirendre tételre kéri a közgyűlést. Az egyetel most az újra felvirágzás előtt áll s így remény van arra, hogy rövid idő múlva minden külső segély nélkül fenállhat.

Kovács János szintén (mint Balogh Imre) pirulva fogadja az állami subventiót melynek élvezése óta is kégytelen volt az egyetel újabb adósságra keveredni. Szerinte a város volna felkérendő, hogy az egyetel régibb adósságait apródonként fizesse le. A mi Némethi Lajos indítványát illeti, az egyetel iskolák használatára eddig is szívesen oda engedte telepét, aóban az nagyon messze van s ez idő kevés, hogy a népiszkolai növendékek oda kijárhassanak.

Lengyel Imre azt javasolja, hogy mindaddig, míg kiállítás van a kormány segélyezésére, maradjanak meg a mellett; csak ha egyáltalában nem tudná az egyetel adósságait kiűzteni, forduljon a város pártfogásához. Elyben pártolja ugyan Balogh Imre indítványát de minthogy remény van a felvirágzás-hoz, az ez idő szerint még ne tárgyalassék.

Szikszay József szerint az egyetel jelen szervezetéhez, mely szíves tekinnyet az üzleti ágra, nem vezet sikerre; mar pedig vidéki bizományságok felállítását által nyitnak meg a jövő jövő. Aért indítványozza, hogy erre nevezze javaslat készítésével a választmány megbízassék.

Végül Simonffy Imre válaszolt az egyes felszólalók szavaira. A Némethy Lajos indítványára megjegyzi, hogy a tanács már jött ki három helyet a néptanodák falkolája számára. A mi a kormánysegélyt illeti, a miatt az egyetel nem vesztette el önállóságát. Azt a segélyt a kormány kárpótással adja azokra károkért, melyeket az ültetvények elarúsításának az állítólagos floxera vesz miatt a kormány által két éven át betiltása okozott. E veszteség 5000 frtra volt tehető. A várostól kért segélyt, nem tartja észszerűnek. A város egy is tetemes pártfogásban részesíti az egyetelt.

Szikszay József és Gyügyei József indítványa csakugyan elfogadtatott. Előterjesztetett az ez évi költségvetés, mely szerint a bevéendőség 2115 frt, kiadás 3160 frt 60 kr. A több mint 1000 frtnyi hiány az államszegélyből lesz fedezendő. Ezen költségvetés Márk Endre felszólalása után, ki sokáig az eljáró 180 frtnyi fizetését, elfogadtatott a választmányának adott azon megbízatással, hogy a hol csak lehet megtakarításokat tegyen.

Az 1884-ik évről vezetett pénztári számadvány felülvizsgálásáról szóló jelentés szerint a pénztár teljesen rendben találtatott s Gyügyei József pénztárnok a további felelősség alól felmentetik.

A jelenévi számadvány megvizsgálására újból megválasztatnak:

Muraközy Károly, Besztercezy Károly és Márk Endre. A jegyzőkönyv hitelesítésével megbízatnak: Balogh Mihály és Rác György. — Az egyetel adósságainak évnegyedenkénti aláírókként kiküldetnek elnök, alelnök igazgató és jegyző.

Következik a tisztújítás. Simonffy Imre elnök tisztársai és az egész választmány nevében is az alapszabályok értelmében beadja a lemondást. Kéri egyuttal közgyűlést, hogy őt, lemondást tömördek elfogaltatása miatt tovább az egyetel ügyeit semmiesetre sem

Egy ideig azt a gondolatot forgatta elméjében, hogy Fehérét is megírtatja; de aztán fölhagyott vele. Jobb neki nem találni kóznit azzal a leánnyal. Ah! csak felejtetni tudná!

De nem bízik benne, hogy valaha elfelejtethi.

Pedig esztelenség. Nincs már mit remélni.

Es a fiatal leány is azt susogta magában.

Nincs már mit remélni. Neki sincs. Szülei nem tudják, hogy mi baja, csak azt látják hogy hervad.

Egyszer mégis valami tulvilági öröm sugárzott a sápadt arczon. Azt hallotta Olga, hogy Jenő újra visszakerült a feleségéhez.

Az öreg Fehér kemény szavakban öntötte ki bosszúját. No most világos hogy az a Jenő hasznátalan egy ember. Visszaveszi azt a gyalázatos asszonyt.

— De hát édesem, mit csináljon végre? — Mentegette Fehér. — Hiszen ha a mi Olgánk nem adott volna neki kóznit!

— Azt sem értem mai napig sem, dörmögött az öreg ur. — Olga esendően kezet csókoló szüleinek.

Ó tudta, hogy mit cselekedett s szemérmagvontak egy nemes tett öntudatától. De mikor egyedül maradt a csöndes éjben magányos kamarájában, zokogva borult a ágyára. Azt hitte, hogy újra megszakad. Ugy árt egész reggelig.

vezetheti, hagyja figyelmen kívül. A korelnökké felkéri Balogh Imrét.

Kovács János meleg szavakban fejezi ki, — menyire össze nőtt az egyetel Simonffy Imrével, úgy hogy az elválás felette nehéz lenne. Kéri az erdemdus elnököt, hogy tisztét csak annyiban tartsa meg, hogy az egyetelt külsőleg képviselje közgyűlésein elnököljön. Az ő eddigi terhet viselje az alelnök. Simonffy Imre egy elfogadja a megírttelő bizalmat. Igéri azonban, hogy az egyetelt jövőre is minden lehetőt meg fog tenni varosnál és kormánytól. Ezután titkos egyhangú szavazással megválasztatnak alelnökké Lengyel Imre jegyzővé Gyügyei József.

A választmány tagjait megválasztatják: Balogh Imre, Bácsi László, Berger Henrik, Kalmánchey Mór, Besztercezy Károly, Bíró Pál, Domokos Kálmán, Márk Pál, Zalay Márk, Szilágyi Károly, Fábian Lajos Mór, Somogyi Pál, Vedródy Viktor, Tóth Lajos, Gyügyei József, Csanak József, Sajó György, Mayer Ferencz, Márk Endre, Dalmy Kálmán, Óry Sámuel, Szabó Soma, Medve Kálmán, Windt Frigyes, Kovács János, Wittenberger Adolf, Török Gábor, Papp Ferencz, Dr. Sározy László rendes Szilágyi Imre, Némethy Lajos, Poszszert János, Hegedüs István, Csáky Gergely pedig póttagok.

Ezután Lengyel Imre mondott köszönetet megválasztatásáért, igérvén tőle telhető buzgó odaadást.

A gyűlés után az egyes tagok által felhozott szebb szebb jobbnál jobb gyümölcsök kóstolása következett.

A Nagyhortobágyról

Augusztus hó 26.

Mivel az én Matyi bátyám ugyancsak elben az órában írta meg a „Debrecezen lap érdemes olvasóinak a hortobágyi viszonyokat illető értesítését, melynek melléképene eseteli annak valódi képét, és mivel bátor vagyok azon hitben élni, hogy Debreczen városának minden olvasni szerető polgára nemcsak az egyik, hanem a másik napilapot is elszokta olvasni: kölcsönös megegyezés után én önöknek írok. Az itteni általános viszonyokra nézve csakis annyit jelzek, hogy hála Istennek idők esősre fordult, legelőtérünk reményeséget jelentő színe biztat benünket arra nézve, hogy még a nyári idénynek ezután következik jobbrése.

A mint a tisztelt olvasó talán tudja is, hogy az én szerény munkaköröm a hortobágyi betegállatok kezelésére is van irányítva, tehát nekem ezen soraimban is csak azon ügyekkel szabad foglalkoznom, a melyek az én hatásköröm mellett folynak le és mivel elérkezettnek hiszem az időt arra, — hogy az igen csinosan felépült és felszerelt ót osztályu állatkórhódban rendszeresen folytathatom orvosi gyógygyakorlatomat, ennek fölemlítése kapcsában nem látom az ügyvel összenemférhető eljárásnak, hogy a nagyérdemű közönséget értesítem ápril közepétől a mai napig felvett és gyógyított beteg állatok számára.

A mai napig gyógykezelés végett felvettem 220 drb. betegét, ebből meggyógyult 216 drb. javult 4 drb. elhullott 10 drb. tehát 4% az elhullás. Igaz hogy talán kissé az elhullás magas számot is mutat, de szükséges figyelembe venni azt, hogy a kerületi állatok nagyon szigorúan veszik a hullák elakartatását, minélfogva, hogy a csitások megszabaduljanak a hullák nyuzási és eltemetési terhetől az itt előforduló hiteles ölt betegséggel megámatott állatokat egyik hajtva, a másik vezetve, szállítják be s itt az ilyen hirtelen ölt nyavajában szenvedő beteg minden gyógykezelés előtt azonnal elhull.

A mielőtt a hortobágyi pusztán elfoglaltam volna állásomat, már régebben hallomásból ismertem ezt a pusztát, különösen az itteni ló és szarvasmarha tenyésztést, — sőt egyik tanáromtól előadás közben többször lett felhozva, mint a betegség és hullakezelés ügyében nem a legjobban álló helyiségek, de megfigyelve a régibb jegyzőkönyveket, használtva az elhullási számot az itt évenként legelt állatok számára, arról vettem örömmel meggyőződést hogy ide is ráillett amek közmondás, „hogy nem mind ördög a mi feketé”, mert az elhullási átlag annyira csekély, hogy kívánom kell a magyar háza minden állattenyésztő vidékének, hogy ebben a tekintetben csak ilyen sorsa legyen! Mert a mint az idén is az öreg bátyámmal a kimutatást elkészítettük a szarvasmarhánál 98 darabra, a lovaknál 87 darabra esik egy elhullás. A sertéseknél, bár az idén mint az öreg urtól hallottam, a toroklob, de különösen a tiédobántalmak szokatlan mennyiségben, az éhség és elkenyszeredés itt ennyire alig tapasztalt hatásával aránytalanul sok sertést megölt, mégis az elhullási eseteknél 100 db sertés közül 2 drb. hullott el. A juhoknál bár azt magam sem hiszem, de a behordott juh hálálak után itéve 200 db juhra esik egy elhullás.

Különösen meglepett egyik kedves tanárom állításának azon ellentétes tapasztalata, hogy itt bizony a hullák törvényeszerű kezelése sem volt annyira elhanyagolva, azonban mint tudomásomra esett, hogy régebben a pásztorkok, ebek és sasok, valamint a szomszéd tanyán lakó dohánnyosok és cselédek voltak a hulla befogadásának és desiniciálásának folyton egészségben mozgó hulla gödrei és inkább meglepett az, midőn a régibb hulla

jegyzőkönyvekről arról vettem tudomást, dacára az itt előforduló antraxos elhullásoknak és ezen hullák rész ink oly nagy mennyiségű sokasú elhurezolásával is ezen a pusztán az antrax szennyeződést nem mutat, — ha egy gulyából elesett egy hirtelen elhulló, a hullák ott sokszor a marhahullák a hol elesetek, meggyújtattak, a hullák a lottabb részei ott hagyattak, mégis a a hullanaplók mutatják a ragály mind a siniticiális elhagyása mellett is megszűnt. Ezen gulyától mértőldre eső, ezzel nem érintkező másik gulyában marhahullák számban, de hamar megszűnve, jelezte gát. Ezen kedvező körülmény máig is van és valóban én, ki az újabb iskolák, különösen a bakterium elméletnek nagy rátaja vagyok, csodálkozom ezen kivétel állapotán. Lehet, hogy a szikes talaj nap sokszor égető sugarainak a talaj felmelegítő hatása hozza ezt magával, azonban ezen ügyrevonatkozott kérdésekre az öreg Dely barátomtól felvilágosítottam, mint az ő régi tapasztalatából eredt tészt nyertem, hogyha minden szarvasmarhát, sertést a mi ezen pusztán él, az mind lette volna elletve itt növeltetve, az elási esetek meg kevesebbek volnának; a bebizonyít azzal, hogy több évről szóló mutatóst megmutatván, arról győződtem, hogy azon gazdáknak, a kiknek régibb től kezdve beltenyésztés által szaporult vasmarhája, azokból évenként száz darab is alig esik egy fél percent elhullás.

No de értekeztem talán már túlhatott a kellő terjedelmet; ha igen — bocsánat és egyszersmind arra is engedelem, ha időnként ezen lapba soraimnak hely enged tessék.*

Neubauer Gyula
állatorvos.

A sertés kiállítás.

A nemzetközi sertéskiállítás szeptember 1-én holnap Kőbányán ünneplésesen Szécsényi miniszter jelenlétében fog megnyitni. A miniszter és az egész igazgatóság testület a kiállítás területéről együttesen Kőbányára kimenni. A kiállításban határozott kiállítás veszt és pedig 840 db sertéssel. A nagy sertés állomány faja néha a következőleg oszlik meg az egyes kiállítás között.

I. Szőke hazai kondor sertésállományok ki: örgróf Pallavicini Sándor, Mindszent-Algó, Schwarcz Abraham örösei, Okány, Báró Wodianer Mór uradalmi Pusztasza, Szanda, Bajsai Vojnich Sándor, Szabka, Gróf Kornis Viktor, Szent Benedek, Blener Mór, Ibrány. Debreczen városi gazdasági tanács, Debreczen Gróf Károlyi László, Derekegháza, Debré Károly és Sándor gazdasága, Fokoru, Egri káptalan, Eger, Tolnai gr. Festetsch Tesla uradalma Csurgó, Nagyméltóság, gr Szapolyai Gyula taskonyi uradalmi Taskony. Gr. Rátsonyi Guidó, Budapest, Pécsi püspökség, lom Pécs, Harkányi Frigyes Harkány, gr. Schönborn-Bucham Ervin, Mánkás, Freystadt, Vilmos, Kaposvár, Gróf Teleky Miksa közei uradalmi, Kendi-Lóna. M. kir. v. alapítványi igazgatóság, Lakóca, Magyar királyi Terézianumi alapítványi uradalmi, Báltaszék, Tolna megye, Kohner Zsigmond és Károly, Pusztasza-Szabka, Posta Ujszász, Jás.-Kun-Szolnokmegye, Heifer Manó, Pusztasza, Jász-Kun-Szolnokmegye, Szász Coburg Góthai Filöp herceg királyi ténsege gazdasági igazgatósága, Felső Nógrádmegye, Fodor Antal, Pécs, Baranyamegye, Domahidy István, Domahyda. u. p. Nagy Károly, Szatmárnégy Kovács György és László, Pusztasza u. p. Tengely, Tolna megye. Debreczen városi sertés tenyésztő gazdaság, Debreczen, Bajsai Vojnich Jakab, Szabka. Kegyes tanító mernyei uradalmi, Nagy-Dobza István, Czárán Géza, Seprős. Polyakovits Alajos Szabka Békésmegyei gazdasági egyesület, Békés Csaba, Lovassy Ferencz, Nagy Szabolcs, Ifj. Schwarcz Abraham, Nagyváros, Balázsházy Bertalan Kodon Mezőhegyesi m. kir. áll. d. m. ménesbíró igazgatósága, Mezőhegyes, Wertheimstein Alfred, Nagyvárad. Id. gróf. — Almási Kálmán uradalmi, Gyulavari. Vermes Mihály, Nagyszalonta. József főherceg ő. es. kir. fens. kis. jeni uradalmi, Kis-Jenő. Nagyméltóság, Tisza Kálmán uradalmi, Geszt. Wencsek Frigyes uradalmi, Székudvar. Herceg Székowsky József Mária uradalmi, Pankota. Csillag Béla, Pusztasza Acsi Gróf László Jász-Medgyesfalva. Esztergomi érsekség, Esztergom.

Fekete vagy fecske hazai kondor sertésállományok kiállítását következők: gróf Zichy Ferencz Bihar diószegi uradalmi, har Diószeg. Debreczen városi sertés tenyésztő gazdaság közönsége Debreczen. Donnermanni gróf Henckel Lajos Oroszvár Szunyogh Szabolcs, Esztár. Konyeres János, Nagy-Szalonta.

Hazai husosabb tenyésztésű sertésállományok kiállítását következők: Kiszéri m. kir. ménesbírók igazgatósága, Kiszér. Esztergomi érsekség, Esztergom.

Mi mindenkor szívesen és köszönettel veszem s hisszük, hogy a munkálatok közönségnek gazdálkodással s állattenyésztéssel foglalkozó része is hasonlólag fogadják.

A követ társ: Imre N uradalmi pest Ol IV nak Sz S.-A.-U V nak: V Kassa.

egyetel „Ellenz mívelő közgyűlésé keztek.

tegnap ünnep- végződ 10 vé- lövése Alajos Barc 4. id. 5. Sziú Fodor Sámuel Gyula Kornél István Miklós János Domok Dániel Gyöző t ö b b 1 ezüst 30 fran francot Wescze mann 2 Cornél roly 20 17 1/2 1 7/2 1 7/2 Kálmán vés Jóna S teletdíj Tegnapi helyes és csal belü lövés rágzás beiratás des tag hatóság részt a

Pscher 5-éredő Szabol levele buzzós a földm földmiv buzdita 3 napr jegyek Az ind 5-én es dum e kérdem az ism a sajtó sunkba tonkatás kinek és neje git és légium kitünő ban. S gatója S a m ki az nepély tövel Budapest bennü cimezet kö j o s f o ma d. magát urnak.

A ker Simonf telemi kedelm tnyész mal ig Debre hogy v bucsúsz városz is fizet

nap a b teligen senyek lin v

Angol tenyészsertések...
A következő kiállítások küldötték fel a kiállításra: Mack Ede, Pusztasomodor. Fonyai Nagy-Kozár. Báró Huppmanu Vallbella uradalma, Solnitz. Rozenthal Alfréd, Budapest. Olszewski Gusztáv, Tereke.

IV. Egyéb fajta kből kiállításnak Schopper A. H. Neuhaus. Csoma Mihály S. A. Ujhely Rosenthal Alfréd, Budapest!

V. Keresztésekből kiállításnak: Kassai m. k. gazdasági tanintézet, Kassa. Pfeiffer Károly L. és Bódog, Eszék.

Napi hírek.

— Debreczeniek az erdélyi kultur egylet közgyűlésén. Debreczenből mint, az „Erdélyi”-ben olvassuk az erdélyi közgyűlési egylet tegnap és ma tartott közgyűlésére Sányi Béla és Kocz István jelentkeztek. Bizony kettő kiesiny szán.

— Diszlovizet. A debr. lövészegylet tegnap és tegnapielőtt tartotta meg lövészünnepét mely a következő eredményekkel végződött: Díjat nyertek I. mély lövéssel: 1. Belházy Jenő 3 1/2 fokú szeg-lövészel egy zászlóval. 2. Dr. Brattmann Alajos 11 fokú szeg-lövészel 30 frankot. 3. ifj. Barcsay Miklós 28 1/2 fokú szeg-lövészel 20 frankot. 4. id. Pájer József 53 1/2 fokú lövéssel 4 forintot. 5. Szűcs Károly 4 négyessel 4 forintot. 6. Fodor József 67 f. négyessel 3 forintot. 7. Jóna Sámuel 76 négyessel 2 forintot. 8. Kovács Gyula f. 83 f. négyessel 1 1/2 forintot. 9. Nadányi Kornél 85 f. négyessel 1 forintot. 10. Weszter István 101 f. négyessel 1 forintot. 11. Budaházy Miklós 126 f. négyessel 1 forintot. 12. Csanak János 143 f. négyessel 1 forintot. 13. Fehér Domokos 166 f. négyessel 1 forintot. 14. Jóna Dániel 167 f. négyessel 1 forintot. 15. Levittér Győző 192 f. négyessel 1 forintot. II. Legtöbb körrel: 1. Belházy Jenő 36 körrel, 1 ezüst serleget. 2. Jóna Sámuel 30 1/2 körrel 30 frankot. 3. Kovács Gyula 29 körrel 20 frankot. 4. Fodor József 28 1/2 k. 10 frankot. 5. Weszter István 27 1/2 k. 4 forintot. 6. Dr. Brattmann Alajos 27 körrel 3 forintot. 7. Nadányi Kornél 20 1/2 körrel 2 forintot. 8. Szűcs Károly 20 1/2 körrel 1 1/2 forintot. 9. Csanak János 17 1/2 körrel 1 forintot. 10. Budaházy Miklós 17 1/2 körrel 1 forintot. III. Általános legtöbb körrel: Belházy Jenő gr. Csáky Kálmán ur 2 arany tiszteletdíjat. IV. 20 lövés közt legtöbb találó v. al: Jóna Sámuel Belházy Jenő ur 10 fran tiszteletdíjat. Weszter István I. lövésmeter.

— Tegnap délelőtt a lövölde nagy termében kedélyes társasághoz gyűltek össze a lövészek és családjaik. Szőgyényi István elnök a helybeli lövésztársulatra, Báthory Jenő m. szigeti lövésze a 2 összes hazai lövészek egyletét felvilágosító monddott szép felkötést. Belházy beiratkozott a debreczeni lövészek egylet rendező tagjai közé. Felhívta, hogy a helybeli hatóság és testület részéről senki sem vett részt a banketten.

— Szabolcsmegyeiek a kiállításon Pascherer József, Szabolcsmegyei közgazdasági előadója a kiállítás megtekintése végett szeptember 5-ére 10 meg felirandulást rendez. E tárgyban Szabolcsmegyei özség elöljáróhoz körlevelet intézett, melyben felkéri, hogy hazafüli buzgóssággal igyekezzenek községek polgárait a földbirtokosokat, kereskedőket, iparosokat, földműves gazdákat minő tömegesebb részvételre buzdítani. Szerény igények mellett az összes 3 napra tervezett budapesti látogatást a menettérti jegyekkel együtt legfeljebb 20 frtba fog kerülni. Az indulás Nyiregyháza szombatán szeptember 5-én este 7 órakor különvonaton lesz. Hajdumegyében is jó volna, ha valaki rendelkezne a tömeges látogatásról.

— S. emélyi hírek. H. i. n. d. y. A. r. p. d. az ismert fővárosi kitűnő író és publicista, a sajtó irda főnöke és neje pénteken városunkba érkeztek itten lakó rokonai meglátogatására. Szabó Antal ügyvédhez szálltak kinek nejehez igen közeli rokonok. Hindy ur és neje meglátogatták városunk nevezetességeit és több helyen tettek látogatást. A kollemban Nagy Pál tanár volt kalauzok. A kitűnő vendégek pár napot időztek városunkban, Szombaton még egy másik neves látogatója is volt Debreczennek. Kereske Sámua marosvásárhelyi tanár és hírlapíró, aki az 1882-ben itt tartott országos dalárünnepély alkalmával sikerült verses felkötésével olyan jó emléket csinált magára iránt, Budapestről visszautaztában meglátogatott bennünket is. Az ő kedves Debreczenéhez ezúton lapunk máshelyen egy csinos verset közlünk tőle. — Dr. Bacsonyi László főiskolai újonnan választott jogtanára ma d. e. városunkba érkezett s bemutatva magát távartársainak s fotiszteletű püspök unak.

— Selyem tenyésztés Debreczenben. A kertészeti egylet tegnapi közgyűlésén Simonyi Imre kir. tanácsos polgármester ur felmentette, hogy földmivelés, ipar- és kereskedelmi miniszter, — ki a hazai selyem tenyésztés ügyét a legnagyobb buzgalommal igyekszik előmozdítani — figyelmét Debreczenre is kiterjesztette s azt óhajtja hogy vagy a kertészeti egylet, vagy maga a város-akadémia bele a selyem tenyésztésbe. Kellő város-zakértelemmel vezetve bizonyosan ki is fizetve magát.

— A csolnákzó egylet versenye tegnap a borongós idő dacára is szép számu és intenzív közönséggel tartott meg. A versenyei így folytak le. I. Férfi szándolin verseny. Pályáztak Otlík Zoltán Csailay Zoltán, Lengyel Miklós, Rozenowicz Lajos. Első lett Lengyel Miklós. Díj 1 db 10 frankos arany. II. Nők szándolin verseny. Pályáztak Csapó Etelka, Tóth Paulina, Otrókosi Vég Emma kisasszonyok. Első lett Csapó Etelka, második Otrókosi Vég Emma kisasszony. Elsődíj volt egy bársony kötésű szép album második egy legyező. — III. Kis csolnák verseny. Pályáztak Szilágyi F. Csáthy Ferenc és Csillay Zoltán, a „Vilám”-on. Dr. Pisky Imre, Gyulás József, Marjalalaki Elek a „Sugár”-on. Elsőnek érkezett a Pisky által kormányzott Sugár. Az elnyert 1 db 5 fokos aranyat az Erdélyi Közművelődési egylet részére ajánlották fel, melyet Tóth László és a „D. N. Ertszít” szerkesztője vett át. Két verseny: a katonai és regatta verseny elmaradt.

— Kös ünet nyilvánítás. A nagyérdőm való eltávozásom alkalmából köszönetemet nyilvánítom a n. e. közönségnek, mely minden időben a legmegelőzőbb pártfogásban volt szives részesíteni. Tisztelettel kérem, hogy e pártfogást Család névű vendéglőmben, melyet holnap ismét átveszek, se tagadja meg tőlem; én miként eddig úgy ezután is igyekszem fogak azt teljes mértékben megérdemelni, P. a p. György vendéglős.

— Debreczen az állatkiállítás. Mint már említettük csütörtön és szombaton történt meg egy erre kiküldött bizottság által a város és polgárok nyájából és gulyájából az állatkiállításra felküldött tenyész tehének és sertések kiválasztása, melynek eredménye a következő: A város törzsgulyájából kiválasztott 6 db tehén 2 db. bika és 3 db szopos bujta. Ezek közül 2 db. tehén Jámor Ferenczről vásároltatott volt meg. A polgárság gulyájából Horvát Tamás ldb meddő — Boros Lászlónak és Szőke Istvának 1—1 db. fias tehene küldetett fel. A sertéseket illetőleg a választás Dalm Károly 4 db. (2 him és 2 kocza) szőke — Szűcs Mihály 2 fekete kocza (Csáky faj) és Horvát Tamás 1 db. fekete kan szertésére esett.

— Dr. Balkányi Ede városunkba költözött fiatal orvosudorunk lapunk mai számában közzölt hirdetésére e helyen is felhívjuk az olvasók figyelmét.

— A debr. ipar és keresk. bank ma már az új helyiségben a Piac-utcai saját házában található. A bank a díszes épületnek első emeleti utcai részét foglalja el, — s rendkívül izlélissel kényelemmel és fővárosi könnyedéggel van berendezve. A folyosóról tágas előszobába jutni, hol az egyes felek száma a padok vannak elhelyezve. Innen nyílik ajtó a pénztári szobába, mely a közönségtől rácsoszáttal van elválasztva. A pénztári szobától jobbra az igazgató irodája van, balra egy díszes nagy terem a könyvtér és az igazgatósági ülésezések számára. A bank igazgatósági tagjai valamint az intelligens közönséget, melylyel e bank összeköttetésben áll, valóban meglepte e nagy kényelemmel a sok díszszel berendezett új helyiség.

— Dohánynak érzett kalács. Tegnap reggel beállt szeszkesztőségünk egy szebzölő szálal ember már a melynek ott Dorá-teremnek kopott szürje fel váll. Van vetve, tömött kör haja simára szépen hátra fésülve s a magyar paraszt értelmes beszédével előadja az ő nagy panaszát „Hallja csak tekintetes uram! kérem alásan tegnap reggel ketten begyöttünk Szoboszlóról Debreczenbe, én meg az anyukom. A kis fiunknak teli ganyat akartunk vásárolni a vásáron, a mit úgy szoktak nevezni, hogy szombatvásár. Hogy pedig rá valóhoz juszunk, a feleségem egy tarisznya kalácsot vitt, amit én a hátamra avarítottam. Hogy ne ázzék meg, mert hát tetszik tudni, szakadt az eső, ezt a rozsz szűrt rá terítettem. Mikor ide beértünk akkor is úgy hagytam. Egyszer csak azt vesszem észre, hogy két finacoz ótalokid körüöttünk. De hát az ördög gondolta, hogy engem kerülgetnek. Ha arra mentem, arra jött, ha erre jöttem erre jött. Míg én az utcán ügyeletem egyszer csak eltűnök a finacozok. De kérem alásan, ez nem maradt abba. Kevés idő múlva egy kapuból egy olyan ruhába öltözött ur lépett felém, a melyen a tekintetes uron is van. Sohse tudtam, mi a baja. Őda megyek osztán. Hát uram! bevezet egy nagy szobába, a melyik tele van finacozal. Az a két finacoz is ott volt már akkorra. De meg azt hiszem, — hogy a ki engem behívott, az volt az egyikük, — csakhogy cizvilbe öltözve. — Elkezdnek engemet vallatni, meg fenygetni, hogy dohány van a tarisznyában; hogy merem én dohányt árulni. Valig bizonygatam nekik, hogy hiszen nincs en abban dohány, nem is volt náam több füstölő való, csak a menyü a zacskómban volt, meg p. d. az is az a rozsz trafik fajja. Mondtam nekik, ha nem hiszik tapogassák meg. Megs tapogatták, még se hitték. Azt mondták hogy dohány van is kell lenni benne. Mit volt mit tennem, kibotattam a zacskót. Nézzék az urak, — mondtam nekik — ugye hogy csakugyan nem dohány ez a kalács. Mégis tamáskodtak. Akkor meg kiborítottam az egész tet elibök az asztalra. Kérték az engedelmét. De hát én aztal nem elégszem meg. En becsületes ember vagyok, mindig is a voltam. Csak a volna az én aláztos kérésem hogy, tessék, Tekintetes Urnak rendre tanítai az újságban a finacozokat, hogy mások ne bántás az igaz embert. „Ezket panaszolta el nekünk az a szoboszlai ember. Hogy csak-

ugyan így történt-e meg vele az a história, a fejünk nem adjuk érte; mi csak ő szavait idéztük majdne szórul-szóra.

— Kettős fogalkozás. A kremsieri császártalálkozást a világ zsebtolvajai is köllőleg ki akarták aknázni, és háttérbe szorítva a politikai rokon vagy ellenszenvüket, majdnem minden nemzetiség zsebtolvajai elküldték Kremsierbe méltó képviselőiket. De rozshelyre mentek, mert minden tolvajra jutott legalább tíz rendőr és csendőr, kik nem csak az uralkodók személye, hanem a polgárok gyömböztetésére is ügyelvé, a tolvaj urakból egész egy sereget hurokra kerítették. Egy bécsi úri embert is rajta értek a zsebtolvajai, még pedig Schreier Márton „antiszemita” író személyében. Ugy látszik az antiszemitizmusnak Ausztriában sem lehet valami jó dolga, mikor még irodalmi előharcosok is így mekké fogalkozásra kénytelenek üres óráikat felhasználni.

— Dinnyekedvelők figyelmébe. Több oldalról tett kérdézők közzé van szerencsém a dinnye kedvelők t. közönséget értesíteni, — hogy az általam termelt dinnyék csak is a gazdasági tanintézet nagy templom mellett épületében árusítatának el, hol is így frissen szedett elküldésre alkalmas, — valamint azonnal élvezhető példányok a házastestül mérsékelt áron bármikor is azonnal kaphatók; B. i. r. P. á. l.

Mennyi termett Debreczen vidéken?

Holdakban és métermázsákban.	Összesen
Hajdumegyében: 5-28 mrt. m. 367735 mtr. m.	
Bihar " " 6.28 " " 1007010 " "	
Jász N.K. Szolnok 5.74 " " 1319758 " "	
Szabolcs " " 7.76 " " 425662 " "	
Szatmár " " 5.54 " " 521628 " "	
Öszi és tavaszi rozs kétszeres termett:	
Hajdu megyében 4.55 m. m. 202500 " "	
Bihar " " 5.69 " " 549497 " "	
Jász N.K. Szolnok 4.90 " " 125812 " "	
Szabolcs " " 5.75 " " 763787 " "	
Szatmár " " 5.86 " " 259728 " "	
Öszi és tavaszi árpa termett:	
Hajdu megyében 5.14 " " 192.966. " "	
Bihar " " 6.53 " " 262.661. " "	
Jász N. K. Szolnok 4.75 " " 327.132. " "	
Szabolcs " " 6.42 " " 151.298. " "	
Szatmár " " 5.79 " " 45.392. " "	
Zab és tönköly termett:	
Hajdumegyében 3.70 " " 47.204 " "	
Bihar " " 3.21 " " 131.456 " "	
Jász N.K. Szolnok 4.22 " " 95.379 " "	
Szabolcs megyében 3.55 " " 58.075 " "	
Szatmár " " 4.50 " " 156.869 " "	

KÖZGAZDASÁG.

— A buzatermés értéke. Hivatalos adatok szerint az idei buzatermésünk egyike a legjobbaknak, mert az utóbbi tíz év alatt csakis az 1882. év mutat fel nagyobb termést. Így tehát a buzatermésünk meg lehetünk elégedve, ha az alacsony árállás tönkre nem tenné a jó termés feletti örömlünket. Ez legjobban szembeütünk, ha az idei termés értékét összehasonlítjuk az 1881. évi termés értékével. 1881-ben termett 31-3 millió hektó liter buza, egyhektó liter buza ára 10 frt 56 kr volt, tehát az egész termés 330 millió frt. értéket képviselt. Ellenben 1885-ben termett 40 millió hektoliter buza, egy hektoliter ára 6 frt. 12 kr. és így ez ideai buzatermésünk csak 245 millió frt. értékkel bír. Vagyis az 1881. évhez viszonyítva dacára, hogy buzatermésünk majdnem 25 százalékkal nagyobb értéke ugyanannyi százalékkal kevesebb hasznunk van, ha ugyan baszonról egyáltalán beszélni lehet.

— A hizott sertések kiállításra vonatkozó külön catalogus a sajtó alul már e napokban kikerült és megszerezhető lesz. Ezen catalogus két részbe. áll Az első rész a hizott sertések különlehes mintá kiállítására, a második pedig az átalános kiállításra vonatkozó adatokat, tartalmazza. Rendkívül érdekesek azon adások, a melyek ezen catalogusban a mintakiállításban levő sertésekről, vonatkozólag felsorolva vannak. — Ki van ezen catalogusban tüntetve nem csak az, hogy a kiállított sertések mely élelemcikkből mely idő alatt mennyit fogyasztottak és attól mily salyra híztak ki, hanem le van írva az is, hogy azon sertésenyészet, a melyből az egyes kiállított falvak valók, mikor, hol, ki által és miféle sertésekből állapítottott, hogy a törzsnáj mikor és miféle kanokkal frissítettett fel, meennyi a törzsnáj rendelkezésére és évről évre malacszaporitása stb. De nem csak a most érintett adatok, hanem azok közlése is kiválóan érdekes olvasmányává tesz ezen catalogust, a melyekben le van írva, hogy hazánkban a sertésenyészet fellendülése mely okok folytak be és hogy miként keletkezett a kőbányai piac, és miként lett az Európa legjelentékenyebb sertés-hizaló helyévé és sertés kereskedelmi piacává; végül pedig fellelke meggyőzően van ezen catalogusban indokolva az is, hogy mely okok forgatnak fenn arra nézve,

miszerint a sertés mintakiállítás az eddigi kiállítás on gyakorol szokástól eltérő módon rendeztesék. Szóval a hizott sertésről kiadott catalogus nem csak a kiállított állatokra vonatkozó száraz számadásokat tartalmazza, hanem valóságos szakkönyv azok részére. a kik közgazdaságunk ezen fontosságá, tudniillig a sertés-termelés iránt érdeklődnek.

Legújabb.

A „Debreczeni Ellenőr” eredeti távirata.)

KOLOZSVAR aug. 31. Az erdélyi-részi magyar közművelődési egyesület alakuló közgyűlése tömeges részvét mellett tegnap d. e. tartatott meg. Haller polgármester üdvözlő beszédében dicsérőleg megemlékezett az érdeklődősről melyet az egyesület ügye a magyar társadalom minden rétegében keltett; reméli, hogy az egyesület előzékeiny magatartásával megnyerendi más nemzetiségek bizalmát is; a hazában több nemzetiség is lehet ugyan, de nemzet csak egy (eljenzés) Ezután a kijelölő bizottság előterjeszté jelentését, elnöknek Bethlen Gábor kükküllői főispánt, alelnöknek Hallert, Bóni Adomot, Eszterházy Kálmánt Teleky Domokost, jegyzőnek Sándor J. zsefet ajánlvá.

Felolvas szerkesztő és kiadó lapfőlapadonosa Vártesei Arnold. Főmunkatársa: Karcszag Vilmos.

Nyilt-tér.

A bécsi wieden közpórház v. másodvosa dr. Mosztig egyet. tanár, operateur v. aszistense

Dr. Balkányi Ede

orvos-sebész, szülész, szemész, női- és gyermekgyógyász

Massage a legújabb tudományos szabályok szerint.

Rendel 8-9-ig és 2-3-ig

Lakik: Nagyarad-utca 2082 a megyeházzal szemben.

F O G O R V O S

Dr. DEAK

(ezelőtt Berlinben lovag Dr. Guénard udvari fogorvos és udvari tanácsos segédorvosa)

fog- és szájbetegségeket alaposan gyógyít.

Odvas fogakat a legújabb anyagokkal töm (plombiroz) — Egyes műfogakat és egész fogsorokat a legújabb amerikai légnymóval szerkeszt szerint készíti.

A fogkő, vagy bármily lerakomány által ékteleenné vált fogakat megtisztítja.

A használatlanná lett fogakat és foggyökereket eltávolítja.

Rendel: d. e. 9-12 és d. n. 2-5 óráig naponta. DEBRECZEN, Piac, Vecsei-ház (a „Bika” szaloda és Nagy-Hatvan utca közti soron).

Dr. DEAK „antisepticum” (fogpor és szájbizalm) a fogak és szájr tisztántartására.

Ára 60 kr.

Főraktár: Göltl Nándor gyógyszerháza a „Mégváltóhoz.”

Eladó érmelléki borok.

Ermelléki 1884-diki borok eladók hectoliterje 10 forintjával

Dr. Pallay Miklósnál.

Holnap, kedden

Kainráth Antal

„Csokonai”-hoz címzett vendéglőjében

FINOM SZEGEDI

PAPRIKÁS HAL

lesz kapható.

Többek kívánata folytán, semmi költséget nem kimélve, a legizletesebb halfogakat — egészen friss minőségben — egyenesen tiszta halasztól rendeltem meg, s azokat a valódi szegedi módra elkészített —

bátor vagyok a t fogyasztó közönség figyelmébe ajánlani.

Tiszton kezelt ó és új érmelléki borok, finom minőségű ásványvizek, mint szintén a legválasztékosabb étellekről gondoskodva leendő.

A t. közönség tömeges megjelenését kéli.

Kainráth Antal

vendéglős.

VIDATS-EKÉK

Vidats-féle egyéb gépek és azok pótrészei

ezentúl az eredeti Vidats-féle minták (modell) szerint csakis az alább irt gyárban kaphatók, mely az összes mintákat a Vidats-féle csódtömegtől megszerezve, azokat is gyártja.

A Schlick-féle vasöntöde és gépgyár-részvénytársaság
gazdasági osztálya.

Központi iroda: Budapest, váczi-körút 57. szám.

Budapesti
KIÁLLITÁSI SORSJEGYEK á 1 frt

4000
nyeremény

Főnyeremény
készpénzben csak 1% levonással

100.000 ft

továbbá 20.000 ft 10.000 ft értékben

11 sorsjegy 10 frt

Kiállítási sorsjáték-kezelősege Budapest, Andrassy-út 43.

5655. tk. sz.
1885.

III. Arverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhíré teszi, hogy a kir. adófelügyelőség végrehajthatóknak néh. Szabó József örökösei végrehajtást szenvedő elleni 40 frt 52 kr tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a kir. járásbíróság területén levő és Debreczen városában fekvő a 2847. sz. j. kv. b. n. A. t. l. r. számú ingatlanra az árverést 333 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan — az 1885. évi okt. hó 28-ik napján délután 3 órakor a kir. törvényszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át vagyis készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett ár olyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben 1885. évi augusztus hó 11. napján.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál.

Balogh Imre
h. elnök.

Szabó
aljegyző.

Hirdetés.

A H. Vámos Péces község tulajdonos, tevé mintegy 420 kat. hold területű, úgynevezett „Villongó” pusztá, 150 hold zöld ugarral, 10 hold dohánytermelés engedéllyel együtt az 1886. évi január hó 1-étől számított 6 egymásután következő évre a folyó évi szeptember hó második napjának délutáni 3 órájkor megtartandó nyilvános árverésen, a legtöbb igérőnek haszonbérbe adni fog.

Kikiáltási ár 1350 frt, bánompénz ennek 10%-a; egy évi haszonbéri összeg erejéig biztosíték követeltek. — Az árverési feltételek többi pontjai az árverés napján, eddig is az előjáráságnál megtudhatók.

Kelt H. Vámospéresen 1885. aug. 23.
Kohutovics János Fagyal Imre
h. jegyző.

70.
599. szám.

ÁRJEGYZÉK.

az „ISTVAN” gőzmalom
készítményeinek

— készpénz fizetés mellett. —

Árak a sztriai értékben
költségmentesen
KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL, DEBRECZENBEN
ingyen szákkal

AB. Asztali dara 1 kg. szemű	18.-
C. Szinte közepszerű	17.-
0. Királyliszt	17.40
1. Lángliszt	16.80
2. Montliszt	16.20
3. Zsemlyelisztt 1-ső rendű	15.40
4. " " 2-od. rendű	14.40
5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendű	13.20
6. szinte 2-od. " "	12.40
7. Közép kenyérliszt 1-ső " "	11.40
8. " " 2-od. " "	10.80
8 1/2. Barna " 1-ső " "	9.60
8 3/4. " " 2-od. " 70 kg. "	7.20
9. Lábliszt " " 70 kg. "	6.-
10. Vörös liszt " " 50 kg. "	—
11. Finom korpá zsákkal 50 " "	4.40
11. " " zsák nélkül " "	3.80
12. Durva korpá zsákkal á 50 kg. "	3.40
12. " " zsák nélkül " "	2.80
Szinte őrölt búzaliszt zsákkal 75 gr. "	8.20
Ugyanaz " " u-lant " "	7.60

DARA ÉS LISZT.

25 kilós zacskókban
100 kilogramm zacskóval együtt
60 krajával drágább.

Debreczen, 1885. augusztus 22.
Kisebb vételeknél 60 krral drágább.

Ikt. sz. 3811.
1885.

HIRDETMEYNY.

A hajdu-böszörményi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság részéről közzé tétetik: miszerint a debreczen-hajdunánási vasút számára az alább megnevezett határokon kisajátított területekről elkészített összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére a helyszínére a következő határnapok tűzettek ki, ugymint: Hajdu-Böszörmény községre nézve 1885. október hó 6-án délelőtti 9 óra: H. böszörményi megálló. Hajdu-Hadház községre nézve 1885. október hó 7-én délelőtti 9 óra doroghi megálló. Az érdekeltek felhivatnak, miszerint netaláni észrevételeiket a fennebbi határnapon a bizottság előtt előterjeszszék, különben a kisajátítás és a felvető térfogat, úgy a feljegyzett szolgálmatok s jogosultságok iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Együttal felhivatnak mindazok, a kik a fennebbi határokon a debreczen-hajdu-nánási helyi érdekű vasút számára kisajátított területekért járó és az egyedi kimutatásban kitért kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak, vagy ezen összegre bármely cím alatt igényt tartanak: ezeket 1885. évi nov. hó 30-ig ezen telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban bejelentsek, minthogy a később jelentkezők észrevételeire s igényeire semmi tekintet nem lévén, a kisajátítási és kártalanítási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadatni, a kinek nevére és amely összeggel az az egyedi kimutatásban ki van téve, a bekebelezett vagy felülkebelezett tételek pedig ezentúl a kisajátított területekről hivatalból fe fognak töröltetni.

Az összeírás, térkép és egyedi kimutatás a telekhivatalban betekinthezők. Kelt H. Böszörményben a kir. járásbíróság, — mint telekkönyvi hatóságnál — 1885. augusztus hó 27-én.

KONRÁD
kir. aljárásbíró.

Nincs többé fogfájás

hogya használtatik a

Fog-elixír

a tiszteltre méltó Benediktinus atyák,
készítménye a Soulaci apát-ágban;

a mely szer 1373-ban találtatott fel, Boursaud Péter prior által és a mely később Maguelonne prior ur által lényegesen tökéletesbbitetett.

Ez utólrhetetlen szer a fogak tisztításához és konzerválásához — a fogbus erősítéséhez és megsemmisíti a borkövet, megóvja a fogakat az elromlástól.

A lehellet rossz szagának elűzésére minden másféle fogvétel hatalmasabb az Elixir. Ép ezért minden magas rangú körökben az egész világszerte használtatik.

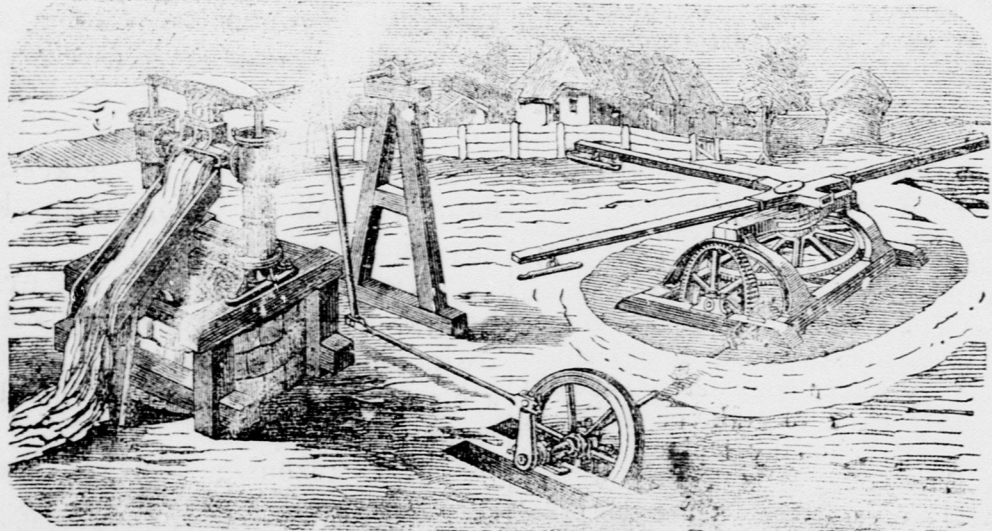
Főügynökség: Bordeauxban Franciaország Seguin, 3 rue Huguerie.
Debreczenben: Szepessy és Kerekes disz. b. Schwarcz M. Benő és Rott S. férfi divat-termeikben s Rottschnek V. Emil gyógyszerárban.

Alapított 1858-ban.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tüzelőszerek gyára, harang és ércöntödeje,
BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

kutakban és mindennemű szivattyukban.

Elvállal teljes vízvezeték berendezését városok, földbirtokosok és magánok részéről, modern technical alapon és kedvező feltételek mellett, ajánlkozok

KÖZ és MAGÁN FÜRDŐK
felszerelésére

szagmentes ürszerek

telállítására és minden vízművi munkát gyors és pontos kivitelére.
Képes arlapok, és részletes költségtervezetek kívánatra díjmenten küldetnek.

EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYU GYAR.

Debreczen, 1885. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr” nyomnyomdájában, Piacz, SIMONFFY-ház.